

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N:6 (67223)
2019-yil 11-fevral

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

14-fevral - Zahiriddin Muhammad Bobur tavallud topgan kun

ADOLATNI QAROR ETDIM

Mirzo Bobur monologi

Havas ko'nglimni qul qildi, judolikni diyor etdim,
Bahorimni xazon qilgan zaminni lolazor etdim.

Hanuz yolg'onchi mirzolar ishonchim oqlayolmaydi,
Qamaldan chiqmagan qalbim quyoshin intizor etdim.

Ichar qonimni xoinlar kechib Xonzodabegimdan,
Murodimga yetolmasdan o'zimni xor-u zor etdim.

Asov otimga irg'ishlab borib Jayhunga yuzlandim,
Ishondim Hind-u Afg'onga adolatni qaror etdim.

Kuyib ketmoqda sahrolar dilimning o'tidan yo Rab,
Azobimdan yog'ilgan baytlarimni elga yor etdim.

Netaykim ko'hna dunyoning hama g'avg'osidan kuydim,
G'animlarning g'amin o'ylab «Vaqoe»da viqor etdim.

Mening savdoyi ko'nglimga umidin bog'lagay borliq,
Vatan tuprog'idan sog'inch tilab ishqimni xor etdim.

Zamonlar zulmidan so'zlab dilim qon aylading, Bobur,
Yonib Axtamquli bo'lmoqni men ham ixtiyor etdim.

AXTAMQULI

USHBU SONDA:

JURNALDAGI
SOXTA
BAHOLAR

3-bet

NUROTALIKLARNING
NURLI YO'LI

4-bet

NIHOL
EKKAN CHOL
(Ertak)

6-bet

TERAN TAFAKKUR SOHIBI

Tarixda shunday shaxslar bo'ladiki, ularning umr mazmuni, insoniyat tarixi va madaniyatiga qo'shgan hissalarini o'rganib adog'iga yetkazish mushkul. Ular bilan bog'liq tarixiy manbalar, turli adib va tarixchilar qoldirgan qimmatli ma'lumotlarni o'rganar ekanmiz, bu shaxslarning sirli olami, shaxsiyatining biz bilmagan, o'rganmagan jihatlari ochilaveradi. Ana shunday buyuk zotlardan biri ulug' shoir va davlat arbobi Zahiriddin Muhammad Boburdir.

Yurtboshimiz Shavkat Mirziyoyev ulug' ajdodimiz haqida shunday degan edi: «Bu buyuk zot o'n ikki yoshidan boshlab Temuriylar davlatini saqlab qolish uchun o'zini o'tgani ham, cho'qqa ham urdi, hech qanday dushmanidan ham, sinovdan ham qo'rqmadi. Qirq olti yillik umri davomida bir zum ham halovat bilmadani o'tdi. O'z avlodlariga Vatanga bo'lgan buyuk muhabbatni, ezgu fazilatlarini meros qilib qoldirdi».

Zahiriddin Muhammad Bobur haqida so'z yuritar ekanmiz, ko'z oldimizda o'zbek adabiyotining Alisher Navoiydan keyingi buyuk namoyandasi gavdalanadi. Zero, mashhur muarrix Mirzo Haydar aytganidek: «Turkiy she'rni Amir Alisherdan keyin hech kim Bobur yozgan darajada yozgan emas».

Hozirgacha shoirning 119 g'azal, 1 masnaviy she'ri, 209 ruboiysi, 10 dan ortiq tuyuq va qit'olari, 50 dan ortiq muammo va 60 dan ziyod fardlari aniqlangan. Devoni tarkibidan umumiy hajmi 270 baytdan iborat 8 masnaviy ham o'r in olgan. Afg'onistonlik adabiyotshunos olimi Shafiqa Yorqin Boburning Turkiyaning Istanbul universiteti kutubxonasi turkiy qo'lyozmalar bo'limida 3743 raqami ostida saqlanayotgan devondagi uning hozirgacha nashr etilgan to'plamlariga kirmagan o'zbek tilidagi 5 g'azali, 9 qit'asi, 5 ruboiysi, 9 masnaviy she'ri, 10 to'rtligi, 2 tuyug'i, 40 dan ortiq fardlari, 2 nomasi, fors-tojik tilidagi 1 g'azali, 10 ruboiysi, 4 qit'asi, 12 fardi va 1 nomasini e'lon qildi.

Bundan tashqari, Bobur o'g'illari Humoyun va Kamron Mirzolariga atab, shariat aqidalariga bag'ishlangan «Mubayyin» asarini, aruz nazariyasiga oid «Mufassal» kitobini yaratdi. Xoja

Ahror Valiyning «Volidiya» risolasini she'riy tarjima qiladi. Arab alifbosini isloh qilib, yozuvni soddalashtirish va osonlashtirish, uni turkiy til va talafuz mezonlariga moslashtirish maqsadida «Xatti Boburiy»ni ixtiro qildi. Uning musiqasana san'atiga oid «Musiqiy», harbiy ishlariga doir «Harbiy» risolalari ham bo'lib, ular hozirgacha topilmagan. Mashhur ingliz tarixchisi va «Boburnoma» muarriximi Uilyam Erskinning yozishicha: «Bobur yaratgan kuy va qo'shiqlar juda yoqimli ohangda bo'lib, uning vafotidan keyin ham xalq og'zidan tushmadi».

Shoirlar olamshumul shuhrat keltirgan tarixiy memuar asari «Boburnoma»dir. Bu mashhur asar adib vafotidan uncha ko'p vaqt o'tmasdan fors tiliga, 1826-yili Uilyam Erskin tarjimasida Londonda ingliz tilida, keyinroq 1828-yilda nemis, 1871-yilda fransuz, 1921-yilda yana ingliz tilida nashr etilgan. «Boburnoma»ning o'ziga xos jihatlari ochib berishda o'zbek, hind, afg'on olimlari, yevropalik, yaponiyalik tadqiqotchilar chuqur ilmiy izlanishlar olib bordilar.

Asar xususida to'xtaladigan bo'lsak,

unda XV asr oxiri – XVI asr boshlarida Movarounnahr, Xuroson va Hindistonda kechgan voqealar, Temuriylar saltanatining inqirozi, Shayboniylarning hokimiyat tepasiga kelishi haqqoniy o'z ifodasini topgan. «Boburnoma»da Husayn Boyqaro, Muhammad Shayboniy, Ubaydulloxon, Shoh Ismoil Safaviy, Ibrohim Lodi kabi o'nlab hukmdorlar, Alisher Navoiy, Kamoliddin Binoiy, Behzod, Xondamir, Mirzo Haydar singari qator ijodkorlar to'g'risida ma'lumotlar va xotiralari keltirilgan. Shuningdek, bu asarda Movarounnahr, Afg'oniston va Hindiston mamlakatlari tarixi, madaniyati, tabiati, hayvonot va o'simlik dunyosi,

shahar va qishloqlari, bu yerdagi yashagan xalqlarning turmush tarzi, urf-odat, analari, diniy e'tiqod va marosimlari, turli ijtimoiy tabaqalar, harbiy san'at va jang qurollari, o'zining urush-yurishlari, turli fanlarga oid ko'pdan ko'p ma'lumotlar o'r in olgan. Ingliz sharqshunosi F.Talbotning tili bilan aytganda, «Hozirgi Hindiston o'tmishini o'rganmoqchi bo'lgan kishi ishni, eng yaxshisi, Boburning xotiralari mutolaa qilishdan boshlagani ma'qul».

Bizni qiziqtiradigan yana bir jihat, o'zbekning ikki zabardast shoiri Navoiy va Bobur o'r tasidagi munosabatlardir. Ularning bir-biriga yo'llagan maktublari bizgacha yetib kelmagan, «Boburnoma»da uning Alisher Navoiyga ikki marta maktub yozgani to'g'risida ma'lumotlar bor.

Boburning shaxsiyatiga to'xtaladigan bo'lsak, 47 yillik umrining 36 yili notinchlikda o'tgani, yurt sog'inchi uni qiynaganini, uning asarlarini bir bor o'qigan kitobxon ham payqashi mumkin. Shoir asarlariga haqqoniylik nuqtayi nazardan yondashadi, voqealarni to'lig'icha, ochiq bayon qiladi, o'zining qusurlari va zaifliklarini, xato-kamchiliklarini mardonavor bayon etadi.

Xulosa o'r nida shuni ta'kidlash lozimki, Zahiriddin Muhammad Bobur nafaqat xalqimiz, balki jahon tarixida ham yuksak darajada, sezilarli iz qoldirgan teran tafakkur egasi va mohir davlat arbobidir.

Hasan RAJABOV,
poytaxtimizdagi
146-umumta'lim
maktabining tarix fani
o'qituvchisi

ULUG' SARKARDA BOBOM

Sarkarda, ulug' shohim,
Ajdodimsiz chirog'im.
Siz-la chiqar savodim,
Ey Bobur, ulug' bobom.
«Boburnoma» asari,
Kitoblarning sarvari.
U nazmning dilbari,
Shoh, shoir Bobur bobom.

Abdulatif ABDUJABBOROV,
poytaxtimizning Uchtepa tumanidagi «Orom» nomli 38-umumta'lim maktabining
3-«Y» sinf o'quvchisi

Omina ABDULHAFIZOVA,
7-«G» sinf o'quvchisi

SHOH VA SHOIR BOBUR SHAXSIYATIGA XOS 7 FAZILAT

1. Vatanparvarlik.
2. Yuksak himmatlilik.
3. Jasurlik.
4. Boshqaruvda benazirlik.
5. Odamlarga farovonlik sog'inish.
6. Jangchilar ko'ngliga yo'l topish.
7. Adolat qilmoqlik.

UL DOVYURAK TEMURIYZODA

Olis tarix ostonasidan,
Kelayotir mungli bir sado.
Ey Andijon, seni sog'inib,
Bobur bobom aylagan nido.

Bobom uchun qadrli doim,
Andijonning qovunlari ham.
Vatan sog'inchini bosolmas,
Bo'lsa dunyo boyliklari jam.

O'n bir yoshda taxtga o'ltirib,
«Yo'lbars» nomin olgan shahzoda.
Sohibqiron shoh davomchisi,
Ul dovyurak temuriyzoda.

Umida RAHMONOVA,
Buxoro viloyati, Peshku tumanidagi 11-umumta'lim maktabining Yoshlar ittifoqi sardori

BILIMLILAR SINOVDAN O'TDI

Har yili yurtimizda bobokalonimiz Alisher Navoiyning tavallud ayyomlari keng miqyosda nishonlanadi. Shu kuni barcha ta'lim maskanlarida turli ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar, g'azalxonlik kechalari o'tkazilib, o'quvchilar bobomiz ijodini o'rganishga intiladilar.

Kuni kecha bizning viloyatimizda ham ushbu sanaga bag'ishlab maktablararo «Navoiyxonlik» tanlovi o'tkazildi. Birinchi shartda ishtirokchilar Navoiy g'azallarini tahlil qilib, yig'ilganlarga o'z fikr-mulohazalarini bayon etdilar. Keyingi shartda esa qatnashchilar «Men g'azal shaydosiman» mavzusida insho yozdilar. Barcha ijodiy ishlar hay'at a'zolari tomonidan munosib baholab borildi. So'nggi shart esa «Zukkolar» deb nomlanib, unda o'quvchilarning Alisher Navoiy va shoir yozgan asarlari haqida qanchalik bilimiga ega ekanligi sinovdan o'tdi.

Tadbir yakunida faol ishtirokchilar faxriy yoriq va esdalik sovg'alari bilan taqdirlanishdi.

Yoqutxon SODIQJONOVA,

Farg'ona viloyati, Qo'qon shahridagi 22-umumta'lim maktabining 10-«B» sinf o'quvchisi

BUVIJONIM SABOQLARI

Ustoz - hayot gulshanining bog'boni. U o'sayotgan nozik nihollarni parvarish qilib, go'zal va betakror o'sishi, gullab-yashnashi uchun astoydil harakat qiladi.

Bugun hayotda erishayotgan yutuqlarimizning bari ana shu zotlar sababli, desam, mubolag'a bo'lmaydi.

Men o'zim va o'zligimni buvijonimning ertag-u dostonlari, she'rlari bilan taniganman. Chunki buvijonim zamonasining eng o'qimishli ayoli bo'lganligi sababli, hozir ham nabiralarga adabiyot durdonalari va xalq og'zaki ijod namunalardan aytib beradilar. Ularning bergan saboqlari bugungi kunda yaxshi o'qishimiz uchun zamin yaratmoqda.

Bolaligimdan maqsadlarimga erishish uchun astoydil harakat qilishim, doimo oldinga, bilim olishga intilishim buvijonim singdirgan tarbiyalaridan deb bilaman. Ba'zida biror-bir to'siqqa duch kelsam, ularning so'zlarini eslayman. O'sha damlarda buvijonimning ijod namunalari tinglagim, ulardan munosib xulosa chiqargim keladi.

Kumushxon ABDIYEVA,

Samarqand viloyati, Qo'shrabot tumanidagi 26-umumta'lim maktabining 9-«B» sinf o'quvchisi

«PANJARA ORTIDAN»

nomli videorolik bizda katta taassurot qoldirdi.

Aziz tengdoshim! Haftaning har juma kuni ta'lim maskanlarida ma'naviyat kuni deb e'lon qilinganini yaxshi bilasiz. Bu ajoyib kunni maktabimizdagi barcha o'quvchilar juda soz o'tkazishadi.

Kuni kecha ta'lim maskanimizda ajoyib tadbir o'tkazdig-u, uni sizlarga ham ilingim keldi. «Giyohvandlik - umr zavoli va bugungi yoshlarimizning asosiy muammosi» mavzusidagi davra suhbatiga mutaxassislar tashrif buyurdi. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi prokurori Ozodjon aka Shodiqulov bizga bu illatning salbiy oqibatlari haqida so'zlab berdi. Tuman tibbiyot birlashmasi shifokori M. Ahmedova va maktabimiz shifokori Sh. Axunjanova esa giyohvand moddalarning organizmga ta'siri va asorati to'g'risida ma'lumot berdi. Ayniqsa, namoyish qilingan «Panjara ortidan» nomli videorolik bizda katta taassurot qoldirdi. Unda giyohvand insonlarning achchiq taqdiri, nogiron bolalari va ota-onasining nolasi tasvirlangan.

Shu o'rinda sevimli gazetam orqali biz uchun ana shunday mazmunli tadbirlarni tashkillashtirayotgan maktabimiz rahbari U. Rashidova, direktor o'rinbosarlari - O. Qodirov, I. Mo'minova hamda Yoshlar ittifoqi yetakchisi F. Ahmedovaga minnatdorlik bildirmoqchiman.

Sevinch KENJAYEVA,

Toshkent shahar, Mirobod tumanidagi 110-IDUMning 8-«J» sinf o'quvchisi

Kuch - aqlida.
Aqlsiz bosh hamisoli shamsiz chiroq.

L. TOLSTOY

«Mashaqqatsiz baxt kelmas, mehnatsiz taxt». Xalqimiz orasida mashhur bo'lgan bu maqol bugun insonlar hayotida juda ko'p bor o'z isbotini topmoqda, desam, xato bo'lmaydi. Lekin, afsuski, ushbu naqlga hamma ham birdek amal qilavermaydi.

JURNALDAGI SOXTA BAHOLAR

Ayniqsa, keyingi paytlarda ba'zi tengdoshlarim mehnat qilmay, o'qib-o'rganmay turib ham oliy cho'qqilarni ko'zlamoqda. Albatta, bunday ko'ngilsizliklarni o'z vaqtida bartaraf etish uchun masalaga xolisona yondashish foydadan xoli bo'lmaydi...

Qo'shni xonada o'qiydigan maktabdoshlarim a'lochilar safida bo'lishni istab qolibdi. Bir kuni jismoniy tarbiya darsida o'quvchilarning sport zaldaligidan foydalanib, sinf jumaliga barcha fanlardan o'zlariga choraklik chiqarib olibdi. O'qituvchilar buni payqab qolib, ularga rosa tanbeh beribdi. Keyin bilishsa,

ular oldin ham bunday «ibratli» ishlarni qilib yurisharkan. Lekin «Qing'ir ishning qiyig'i qirq yilda ham chiqadi». Afsus, ular bu ishi orqali ustozlari, ota-onasini emas, balki birinchi galda o'zlarini aldamoqda.

Xullas, ana shu voqeadan keyin ularning ota-onasini maktabga chaqirtirishibdi. Kim biladi deysiz, ular yaqinlari oldida bu ishlaridan rosa izza bo'lishgandir. Har holda mazkur voqeadan boshqa o'quvchilar ham o'zlariga tegishli xulosa chiqarib olgan bo'lsalar, ajabmas.

Tan olish lozim, oramizda faqat baho olish uchun o'qiydigan bolalar talaygina topiladi. To'g'risini aytganda, bunga ota-onalarning o'zlari ham sababchi deb o'ylayman. Chunki aksariyat ota-onalar farzandlari maktabdan kelganda, «Bugun nechta baho olding?» deyshdan u yog'iga o'tishmaydi. Aslida, har bir o'quvchi bilim olishga sidqidildan yondashmas ekan, faqat baho uchungina yuzaki o'zlashtirilgan ma'lumot xotiraga muhrlanib qolishi amrimahol.

Xulosa qilib aytganda, bu kabi qusurlarni bartaraf etish uchun ota-onalar farzandlarini ko'proq kitob mutolaasiga jalb etishsa, ular maktabdan kelganlarida, «Bugun maktabda nechta baho olding?» deb emas, balki «Bugun maktabda nimalar o'rganding?» deb qarshi olishsa, maqsadga muvofiq bo'lardi, deb o'ylayman. Shundaygina biz o'quvchilarning ilm olishga bo'lgan ishtiyoqimiz yanada oshadi. Xo'sh, Siz nima deysiz, aziz tengdoshim?!

Dilshodbek RAHMATULLAYEV,

Qashqadaryo viloyati, Yakkabog' tumanidagi 13-umumta'lim maktabining 10-sinf o'quvchisi

SINFIMIZGA TASHAKKURNOMA KELDI

Biz Andijon viloyatining havosi tanga rohat, suvi zilol, qoyalari bulutlarga tutash tog'lar bilan o'ralgan, odamlari sodda, samimiy, ajoyib, go'zal qishloqda yashaymiz.

Biz 3-«A» sinf o'quvchilari matematika faniga ixtisoslashtirilgan sinfda a'lo baholarga o'qish barobarida Vatanimiz, xalqimiz hayotidagi ulkan o'zgarishlar, tengdoshlarimiz erishayotgan yutuqlardan boxabar bo'lishimizda «Tong yulduzi» gazetasining xizmatlari beqiyos. Ustozimiz Dilorom opa Iminjonova boshchiligida gazetaning har bir sonini zo'r intiqlik, sog'inch, quvonch bilan kutib olamiz.

Yaqinda maktabimizga quvonchli xabar tarqaldi. Ya'ni, sinfimiz o'quvchilari obuna mavsumida «Eng faol sinf» deb topilib, tahririyatning «TASHAK-

KURNOMA»si va qimmatbaho sovg'alariga ega bo'ldi. Bu e'tirofdan maktabimiz jamoasi, ota-onalarning xursandchiligi cheksiz edi.

Sovg'alardan, xushxabardan ruhlangan sinfimiz o'quvchilari gazetaga fevral oyi uchun yanada ko'proq obuna bo'lishga ahd qildilar.

Bir so'z bilan aytganda, biz gazetaning har bir yangi sonini intiq kutamiz. Chunki «TONG YULDUZI» biz uchun UMID YULDUZI dir...

Andijon viloyati, Xo'jaobod tumanidagi 5-umumta'lim maktabining 3-«A» sinf o'quvchilari

NAVOIY IZDOSHLARI

Farg'ona viloyati, Beshariq tuman «Barkamol avlod» bolalar markazida she'riyat mulkining sultoni Alisher Navoiy tavalludiga bag'ishlangan «Navoiy izdoshlari» nomli ko'rik-tanlov bo'lib o'tdi.

Unda o'quvchilar bir necha shartlar bo'yicha o'zaro bellashdilar. Tanlovning «Eng yaxshi she'r» nominatsiyasida 24-umumta'lim maktabining 10-sinf o'quvchisi Durdona Yunusova g'olib bo'lgan bo'lsa, Ozoda Egamberdiyeva, Maftuna Mamajonova, Baxtigul Muhammadjonova, Nilufar Sahobiddinova kabi o'quvchilar «Eng yaxshi maqola», «Eng yaxshi g'azalxon», «Eng yaxshi insho» nominatsiyalarida tengsiz bo'ldilar. G'oliblarni markaz direktori Fotima Karimova diplom va esdalik sovg'alari bilan taqdirladi. Tadbirida Mashrabxon Soipova rahbarlik qilayotgan «Yosh jurnalist va notiq» hamda Dilafruz Jo'rayeva boshchiligidagi «Bichish-tikish» to'garagi o'quvchilari faol ishtirok etdi. Ayniqsa, Sanamxon Muhiddinova, Sanjarbek Bo'ronboyev, Shahriyor Yaqubjonov kabi iqtidorli o'quvchilar Navoiy g'azallaridan ifodali aytib, barchaning olqishiga sazovor bo'ldi.

Tadbirida so'zga chiqqan «Beshariq tongi» gazetasi Bosh muharriri Sobirjon Temirov, bo'lim muharriri Turg'unali Hoshimov, markaz direktori o'rinbosari Ne'matjon Madumarov, 24-umumta'lim maktabi yetakchisi Alisher Hakimovlar Navoiy ijodini chuqur o'rganish yoshlar qalbiga buyuk ajdodlarimiz bilan faxrlanish tuyg'usini jo etib, ona tilimizga cheksiz mehr uyg'otishini alohida ta'kidladilar.

O'z muxbirimiz

Kuni kecha «Barkamol avlod» respublika bolalar texnik ijodiyot markazida «Yosh doirachi» to'garagi a'zolari ishtirokida «RHYTHMS OF DOYRA» mavzusida konsert dasturi bo'lib o'tdi.

GUMBURLAGAN DOIRA SADOSI

Tadbirida Mirhasan Tursunov, Abdullajon Isroilov, Rixsixonja Husniddinov, Ozodbek Boboniyozov kabi ko'plab faol to'garak a'zolari mashg'ulotlarda o'rgangan usullarni yig'ilganlarga namoyish etdi.

– Doira chalishni xush ko'raman. San'atga doir bilimlarimni shogirdlarimga ham sidqidildan o'rgataman. Biz guruhimiz bilan ko'plab milliy tadbirlarda qatnashib kelyapmiz. Maqsadimiz, xalqimizning yaxshi kunlarida xizmat qilish, – deydi to'garak rahbari Rasulxon Mahmudaliyev.

Jumladan, yosh iqtidor egalari konsert davomida «Tantana», «Yetti zarb sadolari», «Chaman», «Guldasta», «Doira sadolari», «Sharq usullari» singari kuylarni doira, tabla, nog'ora, buben, baraban kabi cholg'u asboblari bilan ijro etdilar.

Kechada poytaxtimizdagi 101-, 114-, 200-, 217-umumta'lim maktablari o'quvchilari, shuningdek, «Xirmontepa» mahalla faollari ishtirok etdi.

Tadbir so'ngida qatnashchilarga «Barkamol avlod» respublika bolalar texnik ijodiyot markazi tomonidan faxriy yorliq va esdalik sovg'alari topshirildi.

N. ABDUNAZAROVA

Poytaxtimizning Yashnobod tumanidagi 206-umumta'lim maktabida Alisher Navoiy tavalludining 578 yilligiga bag'ishlab «Buyuk siymo» nomli tadbir bo'lib o'tdi.

Kechada Dilorom Boymatova rahbarlik qilayotgan 3-«A» sinf o'quvchilari tomonidan shoir g'azallari, ruboiylari ifodali o'qildi. Lutfiy, Davlatshoh va Navoiy siymosi gavdalantirilgan sahna ko'rinishlari namoyish etildi. Ayniqsa, Asadbek Xudoyorov, Charos Xudoyorova va Durdona Mahmudjonova tomonidan ijro etilgan g'azal va ruboiylar yig'ilganlarda katta taassurot qoldirdi.

NUROTALIKLARNING NURLI YO'LI

– Bolajonlar, bugun Fariddin Anvarovni bir ovozdan qutlaymiz, chunki u «Bilimlar bellashuvi»ning viloyat bosqichi g'olibi bo'ldi, – ustoz Izzatoy Uzoqovanning bu xushxabaridan so'ng barcha sinfdoshlari Fariddinni qutlashdi. «Ishonamanki, sen bundan ham yuqori natijalarni qo'lga kiritasan...»!

Navoiy viloyati, Nurota tumanida joylashgan 18-umumta'lim maktabi o'quvchilari orasida 9-sinf o'quvchisi Fariddin kabi ilmga chanqoq bolalar juda ko'p. Jumladan, 2017–2018-o'quv yilida uning maktabdoshi Malika Hasanova, 8-sinf o'quvchisi Jasur Ravshanov rus tilidan, Sevara Olimova chizmachilik, Shahzoda Shodiqulova hamda Nozima Ibrohimovalar esa ingliz tili bo'yicha fan olimpiadasidan yuqori natijalarni qo'lga kiritdi.

– O'quvchilarimiz erishayotgan bunday muvaffaqiyatlarida ustoz-umurabbiylarning mehnatlari kabi «Tong yulduzi» gazetasining ham o'rni beqiyos, – deydi maktab direktori Mehriniso opa Hamroyeva. – Chunki bu nashr orqali tengdoshlarining muvaffaqiyatlari bilan yuqindan tanishib borayotgan o'quvchilarim ularga doim havas qiladilar. Mana, bugun ularning o'zlari ham ilm cho'qqilarini birma-bir zabt etmoqdalar. Fan olimpiadalarida g'olib bo'lgan o'quvchilarimiz endilikda ustozlari bilan navbatdagi sinovlarga qizg'in tayyorgarlik ko'rmoqda. Bilim maskanimizda nafaqat o'quvchilar, balki o'qituvchilar ham ta'lim sohasida yuksak natijalarga erishmoqda. Masalan, chaqiriqqacha yoshlarni tayyorlash fani o'qituvchisi Shuhrat Rahmonov mazkur fan bo'yicha o'tkazilgan tanlovning viloyat bosqichida 1-o'rinni qo'lga kiritdi. Maktabimizda 10 dan ortiq sport to'garaklari tashkil etilgan bo'lib, ular faoliyati mazmunli va sifatli yo'lga qo'yilgan, – deydi maktab rahbari.

Sizning maktabingizda ham nurotalik yoshlar singari tirishqoq o'quvchilar ko'pligiga shubhamiz yo'q. Siz ham yulga bilim maskaningiz haqida yozib yuboring. Yodda tuting: «Tong yulduzi» siz va sizga o'xshagan o'quvchilarning ishonchli minbaridir.

Ozoda TURSUNBOYEVA

QIZLAR SOG'LOM BO'LSA...

Yurtimizning barcha ta'lim muassasalarida, mahallalarda «Qizlarjon» klubi tashkil etilmoqda.

Klub 7 yoshdan 35 yoshgacha bo'lgan yosh xotin-qizlarni ixtiyoriy ravishda birlashtirib, ularning ta'lim olishi, kasb-hunar egallashi uchun sharoitlar yaratish, bandligini ta'minlash, ishbiarmonlik qobiliyatini rivojlantirish, ijtimoiy faolligini oshirishga ko'maklashadi.

Kuni kecha poytaxtimizning Yunusobod tumanidagi 235-umumta'lim maktabida «Qizlarjon» klubi rahbari Jamila opa Saidaliyeva tashabbusi bilan «Qiz bola bo'lajak oila bekasi» mavzusidagi davra suhbatida 8-11-sinf qizlari ishtirok etdi.

Tadbirda Respublika ma'naviyat va ma'rifat markazi targ'ibotchisi Adiba opa Kamalova so'zga chiqib, har bir inson kamolotida oilaning o'rnini beqiyos ekanini ta'kidladilar.

– Qizlar sog'lom bo'lsa, kelajakda oila sog'lom bo'ladi, – deydi tumanning 50-oilaviy poliklinikasi shifokori Ziyoda Nasriddinova. Shu bois, qiz bola yoshligidan o'z salomatligiga e'tiborli bo'lishi lozim.

Shuningdek, tadbirda Yunusobod tumani «Oila» ilmiy tadqiqot markazi rahbari Iqbolxon opa Ashrapova o'smir qizlar bilan baxtli bo'lish sirlari haqida jonli muloqotda bo'ldi. Mehmon, suhbat jarayonida har bir kunni ota-onamizga salom berishdan boshlash kerakligiga alohida urg'u berib, yaqinlarni hurmat qilish, ularga xushmuomalada bo'lish, uyni orasta tutishni yoshlikdan o'rganish kerakligini ta'kidladilar.

Nigora JO'RAEVA

Assalomu alaykum, «Tong yulduzi»ning jonkuyar ijodkorlari! Biz bu gazetaning ashaddiy, yo'q-yo'q, eng ashaddiy muxlislarimiz! Buni maktabimizdan tahririyatga yo'llanayotgan sanoqsiz maktublardan ham bilgan bo'lsangizlar, ajab emas. Albatta, shunday bo'ladi-da! Chunki maktabimizga muharrir opalarimizning tashrifi butun o'quvchilari-u ota-onalar qulog'iga yetganidan so'ng bu e'tibor bizni yanada oldinga boshlayapti!

BIRINCHILIK BIZNIKI

Bugun maktub yozishga arziri sababimiz bor. Bilasizmi, yaqinda maktabimizda o'tgan «Bilimlar bellashuvi»da birinchilik

Tursunoy opa Hasanovaga ming-ming tashakkur aytgimiz keldi.

bizniki bo'ldi. Unda 4-siniflar o'rtasida ona tili fanidan Sevinch Gulmurodova, Amirjon Amrilloyeva va Avazbek Boltayev, ingliz tili fanidan Sevinch Gulmurodova va rus tili fanidan Jasmina Hikmatova 1-o'rinni egalladi.

Yana bir yangilik shuki, boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun shanba – o'quv kuni bo'lmasa-da, tinib-tinchimas sinf rahbarimiz biz o'quvchilarni ikki guruhga bo'lib, «Kitobxonlar bayrami»ni tashkillashtirdi. Shuningdek, jismoniy tarbiya fani ustozimiz tashabbusi bilan «Biz mard, jasur alplarmiz» mavzusidagi bellashuv ham shanba kuni o'tkazildi. Eng quvonarlisi, unda ham bizning 4-«V» – «Jaloliddin Manguberdi» guruhimiz 1-o'rinni egalladi. Endi aytib, bundan faxrlanmay bo'ladi-mi, axir?! Shu o'rinda sevimli gazetamiz orqali a'lochi sindoshlarimizga omad tilash bilan birga, jonkuyar ustozimiz

Akramjon AHMADOV,
Sevinchxon BAKTIYOROVA,
Buxoro viloyati, G'ujduvon tumanidagi
43-umumta'lim maktabi o'quvchilari

Lesson 6

INGLIZ TILINI O'RGANAMIZ

PRESENT PERFECT CONTINUOUS

Use the present perfect continuous to emphasis that an action that an action has been long and repeated.

e.g. *Rustam have been preparing for his exam since morning.*

With state verbs (e.g. like, love understand, remember, know, etc.) we can not use the present perfect continuous, so we use present perfect simple.

We often use for, since and How long have you ...? with the present perfect continuous. We chose the present perfect continuous where possible, unless the main verb is a state verb.

POLITE REQUESTS

Match requests 1-5 with responses A) -E).

- Excuse me, could you tell me where I can find the bathroom?
- Could you call me a taxi?
- Would you mind helping me with my bags? They are very heavy.
- Could you mind opening the window?
- Could you tell what time the restaurant opens?

- Sure, it is hot in here, is not it?
- Yes, of course. Where do you want to go?
- Yes, of course. It is just over there, down the stairs and on the left.
- I am not sure. Let me have a look. Yes, it opens at 11 a.m.
- Of course not. Let me take your suitcase.

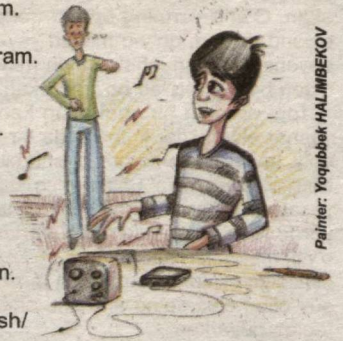

Muhammadsharif FAYZULLAYEV

CIRCLE THE CORRECT WORD

Ex: You can take a pen/a classroom.

- Can you close a window/mobile?
- You must turn off the radio/a program.
- You should open a door/a light.
- She should go to a doctor/a shop.
- His brother like swim in a swimmingpool/a mountain.
- My mother prepares delicious meal/potato.
- Can you use you flash card/cartoon.
- Mine is broken down.
- Our teacher can speak in English/Frenchmen.

Painter: Yoqubbek HALIMBEKOV

Ma'mura G'ULOMOVA

TEST YOURSELF

- Translate the sentence into English. *Uyda kimdir bor?*
 - There is somebody in the house;
 - There is something in the house;
 - At home some in the house.
- Find the conjunction of comparative degree.
 - Then;
 - That;
 - Than.

- Dildora speaks English _____.
 - good;
 - well;
 - very.
- _____ used to talk about what will happen or could happen.
 - am going;
 - going to;
 - to be going to.

Nilufar SUNNATOVA,

The pupil of school № 19, Gijduvan district, Bukhara region

BUXORONING QALDIRG'OCHLARI

Buxoro azaldan ma'rifat-u madaniyat, adabiyot maskani bo'lib kelgani hech kimga sir emas. Bu muqaddas zamin qanchadan qancha shoirlar, olimlar-u fozillarni yetkazib bergan. Hozir sizga ilinayotganimiz Buxoro viloyati, Romitan tumanidagi 23-sonli ona tili va adabiyot faniga ixtisoslashtirilgan umumta'lim maktabi ijodkor o'quvchilarining she'rleridir. Ular maktabda tashkil etilgan «Yosh qalamkashlar» to'garagi a'zolari

hisoblanadi. Siz aziz mushtariylarga ijodlarini in'om etayotganimiz, umidlarimiz g'unchalari, o'z so'zini ayta olgan yangi qaldirg'ochlar. O'ylaymizki, ularning so'zlari qalbimizga yorug'lik olib kiradi.

Madina **BAXSHILLOYEVA**,
«Yangi asr avlodi» to'garagi rahbari

GILOS

Gilosdir mening ismim,
Mosdir ismimga jismim.
Biroz achchiq-chuchukdir,
Quyosh tegmagan qismim.

Charos **ABDULLAYEVA**,
5-sinf o'quvchisi

QATRALAR

Qalbi ojiz, ammo ko'zlari ochiq inson uchun fasllar almashadi. Lekin ko'zlari ojiz, qalbi ochiq inson uchun doimo hayot bahodir.

Chin yurakdan qilingan niyat, albatta, amalga oshadi. Agar oshmasa, unga ozgina ishonch va mehnat yetishmagan.

Dildora **HALIMOVA**,
11-sinf o'quvchisi

TOPISHMOQ

QOVOQ

Mening shaklim yumaloq,
Hamma yerimdir po'stloq.
Nomim nima, ayting tez?!
Topilmaysiz, men – Qovoq!

HANDALAK

Men o'xshayman qovunga,
Ammo qovun emasman.
Mening nomim handalak,
Tarvuz akamdekmasman.

Mehrinoz **TOSHBOLTAYEVA**,
6-sinf o'quvchisi

QAHRAMON AKALARGA

Yurtimizni qo'riqlab,
Jon fido aylab ular.
Qahramon degan nomga –
Sazovor ham bo'ldilar.
Ko'zida o't chaqnaydi,
Shu xalq uchun yashaydi.
Dushmanni zir titratib,
O'z burchini oqlaydi.

Sarvinoz **KOMILOVA**,
5-sinf o'quvchisi

Aziz bolajonlar! O'zbek adabiyotida roman janriga asos solgan yozuvchi Abdulla Qodiriy ekanini yaxshi bilamiz.

KITOB TAQDIMOTI

Kuni kecha poytaxtimizning Yunusobod tumanidagi 274-umumta'lim maktabida «Oqtepa» mahallasi nuroniylari, o'qituvchi va o'quvchilar ishtirokida professor Sobirjon ota Mirvaliyevning «Abdulla Qodiriy kashfiyoti» («Ijod» jamoati hamkorligida chop etildi) kitobi taqdimoti bo'lib o'tdi. Unda shoir Shukur Qurbon, professor Erkin Tursunov, adabiyotshunos olim Bahodir Habib, Baxtiyor Toirov, mahalla fuqarolar yig'ini oqsqoli Nuriddin Jalolov va boshqalar so'zga chiqib, ushbu kitobning yutug'i, Qodiriy ijodining o'ziga xosligi haqida so'zlashdi.

– Biz bugungi taqdimotdan o'zimiz uchun ko'pgina foydali ma'lumotlar oldik,– deydi 10-«D» sinf o'quvchilari Mehrol Bozorov va Ibrohim Abdurahmonov. – «O'qishin millat avlodi, bizni doim duo aylab» deb yozgan buyuk adibimizni har dam xotirlab, asarlarini qayta-qayta o'qiyamiz. Bu Qodiriy bobomizning 125 yilligiga munosib tuhfamiz bo'ladi.

Taqdimotga xonanda Saydulla Mahkamovning qo'shiqlari o'zgacha fayz bag'ishladi.

Mahmuda **VALIYEVA**

DONISHMAND BOBO ERTAKLARI

(Davomi. Boshi o'tgan sonlarda)

Qadim-qadim zamonda yaxshilar omonda-yu yomonlar gumonda bo'lgan bir mamlakat bor ekan. O'sha yurtning oppoq qorlarga o'ralgan baland tog'lari, qo'y-u mollari yayrab yuradigan poyonsiz adirlari, shirin-shirin mevalar beradigan bog'-u rog'lari bo'lgan ekan.

Tog' etagida bir chol bilan kampir yashar ekan. Ular kulbalarida bir-ikki qo'y, besh-o'n tovuq boqib, shu bilan tirikchilik qilisharkan. Cholning po'latdan yasalgan mehnat quroli bo'lib, uning yordamida qirlar bag'ridagi yerlarni o'yib, mevali ko'chatlar ekarkan. Keyin eshagiga minib, huv uzoqdan meshda suv olib kelar, so'ng ana shu nihollar tagiga quyarkan.

Ularning kulbasi karvonlar o'tadigan katta yo'lning yaqinida joylashgan ekan. Bir kun shu yo'ldan podsho o'tadigan bo'lib qolibdi. Hamma uning istiqboliga peshvoz chiqib, qo'lini qovushtirib salom berib turganda, chol o'tgan-ketganga e'tibor bermay, chaq-chuq etib, toshli yerini kovlayveribdi. Shohning nazari unga tushibdi va qiziqib:

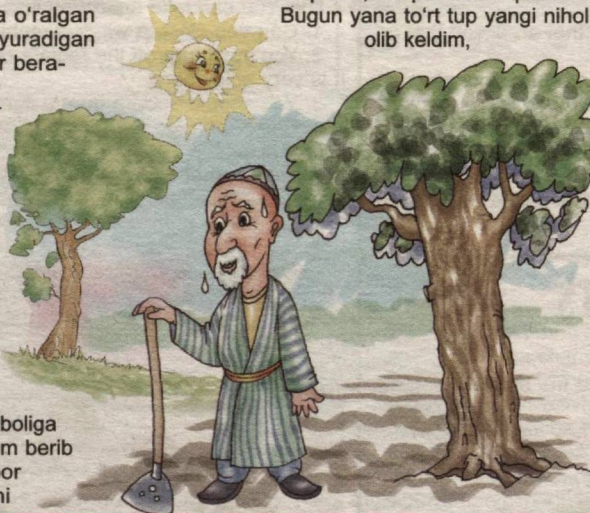
– Nega hammaning qo'li ko'ksida egilib salomda turibdi-yu, bu chol esa hatto boshini ham ko'tarmayapti. Qani, otni shu chol tomonga buringlar, – deb buyuribdi.

Shahanshoh cholning tepasiga borsa ham uning parvoyiga kelmay ishlayotgan emish. Nihoyat, podsho cholga salom beribdi. Shundagina mo'ysafid qo'lidagi mehnat qurolini yerga qo'yib, «Kel o'g'lim, kampirim choy damlagan, bir piyola ich, mehmonimiz bo'l. To'rt dona mevam bor, shundan ham nasibangni olib ket», debdi. Podsho cholning ish quroliga sinchiklab qarabdi. So'ng:

– Nega toshloq yerni kovlayapsiz? – deb so'rabdi.

(Ertak)

– Har yili shu atrofga qo'limdan kelgancha nihol qadab, uni parvarish qilaman. Bugun yana to'rt tup yangi nihol olib keldim,

NIHOL EKKAN CHOL

shuni ekmoqchi bo'lib joy hozirlayotgandim, – deb javob beribdi.

Shoh kekxa otaxonning shu yoshida mashaqqat bilan bajarayotgan mehnatining mohiyatini baribir anglab yetmabdi.

– Bobo, – debdi shoh, – qiziq, yoshingiz bir joyga borib qolgan bo'lsa, ekayotgan bu nihollaringiz qachon o'sadi-yu, qachon mevaga kiradi. Sizga yeyish nasib qilmasligi ham mumkin-ku, – debdi. Shunda chol munkaygan qaddini ko'tarib:

– To'g'ri aytasan, o'g'lim. Men bu nihollarning daraxt bo'lganini ko'rolmasligim, soyasida o'tirolmasligim, mevasidan yeya olmasligim mumkin,

Xudoyberdi **TO'XTABOYEV**, O'zbekiston xalq yozuvchisi

ammo nevara-chevaralarim, shu manzildan o'tgan-ketganlar undan bahramand bo'lishi mumkin. Shuning savobiga ekaman, – debdi.

Qariyaning so'zlarini tinglab turgan podshoga uning «Nevara-chevaralarim yeydi», degan gapi ma'qul bo'libdi.

– Otaxonga bir tanga oltin beringlar! – deb buyuribdi. Mulozimlar darhol unga bir tanga oltin beribdi. Chol esa qo'lini duoga ochib, «Mana o'g'lim, men ekkan nihollar ilk hosilini berdi», debdi. Shunda podshoga bu gap ma'qul kelib:

– Yana bir tanga beringlar, – deb amr qilibdi. So'ng:

– Orzungiz bormi? – deb so'rabdi.

– Bor, – debdi kekxa otaxon.

– Ayting, nima niyatingiz bor?

– Uzoq yildan beri qancha urinsam ham shu dashtga suv chiqara olmadim. O'g'illarim meshda tashiydigan suv bilan kun ko'ramiz. Shu yerga bir kulba qurib bersang, sendan behad xursand bo'lardim. Shu kunlarda o'g'lim bilan kelinim farzand ko'ray deb turibdi. Nabiralarim mendek suvga zor bo'lmasinlar, – debdi.

Nabira degan so'z shohning qulog'iga yoqimli eshitilib, ko'ngli yorishib ketibdi va «Mana shu dashtga daryodan ariq chiqaringlar, dasht boqqa aylanmaguncha suvdan xabar olib turadigan miroblar tayinlanglar!» deb buyruq beribdi.

Shoh kekxa otaxon bilan iliq xayrlashib, saroyga qaytibdi. Tez orada o'nlab ariqlar qazilib, dasht bog'-u bo'stonga aylanibdi. Bu yerga qishloq odamlari yopirilib kelib, adirlarda bog'lar yaratibdi. Shunday qilib, bir tup niholning xosiyati, cholning bir og'iz shirin so'zi va ezgu niyati butun bir adimi obod maskanga aylantiribdi.

Demak, har bir kishi ezgu niyat qilishi va ana shu niyati ushulishiga chin dildan ishonmog'i lozim ekan.

(Davomi bor)

PAHLAVONLAR BELLASHDI

O'zbekiston azal-azaldan polvonlar yurti. Qadimda ota-bobolarimiz, ayniqsa, o'g'il bolalarning ham jismonan, ham ruhan sog'lom kamolga yetishiga alohida e'tibor qaratgan. Boisi, yigitlar, eng avvalo, yurt posbonlari, ona Vatan himoyachilaridir.

Quvonarlisi, bugun ham mamlakatimizda yosh avlod o'rtasida sog'lom turmush tarzini keng targ'ib etish, ular o'rtasida sportni ommalashtirish borasida ibratli ishlar amalga oshirilmoqda. Ko'rsatilayotgan g'amxo'rliklar tufayli yakkakurash sport turlari bilan ko'plab yoshlarimiz muntazam shug'ullanib, qator yutuqlarni qo'lga kiritmoqda. Jumladan, dzyudo bo'yicha o'tkazilayotgan nufuzli xalqaro turnirlarda umidli va kelajagi porloq yosh polvonlarimiz qator yutuqlarni qo'lga kiritayotir. Buning isbotini kuni

kecha poytaxtimizda 1999 – 2000-yillarda tug'ilgan yigit-qizlar o'rtasida Nikolay Qo'ldoshev xotirasiga bag'ishlab tashkil etilgan xalqaro musobaqada sportchilarimiz erishgan yuksak natijalar misolida ham ko'rish mumkin.

O'zbekiston dzyudo federatsiyasi tomonidan o'tkazilgan ushbu turnir yuksak saviyada tashkil etilib, har bir vazn toifasidagi bel olishuvlar keskin va murossasiz tarzda o'tdi. Ayniqsa, bahslarda qo'shni Qozog'iston va Tojikistondan kelgan polvonlarning ham qatnashishi bellashuvlarning yanada shiddatli o'tishini ta'minladi.

Yakunda Temur Abishev, Azizbek Avazmurodov, Jaloliddin Qurbonmurodov, Muzaffarbek To'raboyev kabi ko'plab iqtidorli sportchilarimiz shohsupaning eng yuqori pog'onasidan joy egalladi.

Poytaxtimizdagi ixtisoslashtirilgan olimpiya zaxiralari maktab-internati yana bir nufuzli musobaqaga mezbonlik qildi. Yunon-rum kurashi bo'yicha Lev Kats xotirasiga bag'ishlangan xalqaro turnirda 2003 – 2004-yillarda tug'ilgan sportchilar o'zaro kuch sinashdi.

G'ALABA SHUKUHI

O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi, Milliy Olimpiya qo'mitasi, mamlakatimiz sport kurashlari assotsiatsiyasi tomonidan tashkil etilgan ushbu musobaqada qo'shni respublikalardan ham yosh polvonlar ishtirok etdi. Bahslar 10 ta vazn toifasida o'tkazilib, har bir ishtirokchi g'oliblikka astoydil intildi.

Yakunda eng sara sportchilar saralanib, shohsupaga ko'tarildi. Quvonarlisi, g'oliblar orasida Sherzod Murodjonov, Husniddin Olimboyev, Islomjon Rahmatov kabi yosh polvonlarimiz ham bor.

Biz barcha sportchilarimizga galdagi yirik musobaqalarda omad va zafarlar tilaymiz.

Sa'dullo TURSUNOV

Sizlarga tanishtirmoqchi bo'lgan sportchi o'quvchimiz Mushtariybonu Akbarova maktabimizning 10-sinfida tahsil oladi.

MUSHTARIYBONU JAHON CHEMPIONI BO'LMOQCHI

U sportning suzish turi bilan 2016-yildan buyon shug'ullanib keladi. Murabbiyi Shahnnozaxon Majonova Mushtariybonuning iqtidorini payqab, u bilan astoydil shug'ullana

boshladi. Yosh sportchi bugunga qadar suzish bo'yicha viloyat birinchiligida, «Umid nihollari» musobaqasining viloyat va respublika bosqichida g'oliblikni qo'lga kiritdi. Shuningdek, Samarqand shahrida o'tgan Respublika ochiq birinchiligida 2-o'rinni egalladi.

– Maktabimiz rahbari Muhammadjon Madrahimov biz o'quvchilarning sport bilan shug'ullanishimizga alohida e'tibor qaratadi, – deydi Mushtariybonu. – Qolaversa, erishgan muvaffaqiyatlarimda ustozim Shahnnoza opaning ham hissalarini katta. Kelajakda suzish sporti bo'yicha jahon va Olimpiya o'yinlari chempioni bo'lmoqchiman.

Umidjon OLIMOV, Farg'ona viloyati, Beshariq tumanidagi 33-umumta'lim maktabining jismoniy tarbiya fani o'qituvchisi

SHAXMATDA PESHQADAMMIZ, – deydi amudaryolik opa-singillar.

Aziz bolajonlar, siz faol o'quvchi deganda qanday fuzilatlariga ega tengdoshlaringizni tasavvur qilasiz? Albatta, maktab ishlarida o'zini ko'rsata olgan, ko'rik-tanlovlar, «Bilimlar bellashuvi»yu, fanlar olimpiadasida, sport to'garaklarida faol ishtirok etib, o'z intiluvchanligi, izlanuvchanligi bilan boshqalardan ajralib turadigan o'quvchilarni tushunasiz, shunday emasmi?

Qoraqalpog'iston Respublikasining Amudaryo tumanidagi 69-umumta'lim maktabida tahsil olayotgan o'quvchilar orasida ham ana shunday iqtidorli va sportsevar o'quvchilar talaygina. – Maktabdagi har bir o'quvchimiz iqtidorli, faqat uni o'z vaqtida payqash va to'g'ri yo'naltirish lozim, – deydi maktab rahbari Bahramboy aka Kulbayev.

– Ustozim Bahrom aka Matmurotovdan shaxmat sirlarini puxta o'rganib, kelgusida bundan-da katta yutuqlarni qo'lga kiritaman. Shaxmat ustasi Rustam Qosimjonov, kichik bo'lsa-da, katta muvaffaqiyatlarga erishayotgan Javohir Sindorovga havasim juda baland. Ular singari yuksak marralarga erishib, elimning, ustozlarimning ishonchini oqlayman, – deydi shaxmat-shaxka bo'yicha o'tkazilgan musobaqada tuman miqyosida 2-o'rinni qo'lga kiritgan 6-sinf o'quvchisi Javohir Aminov.

– Biz shaxmatni juda yaxshi ko'ramiz. To'garakdan tashqari, uyda ham o'z ustimizda shug'ullanamiz. Opa-singil bo'lsak-da, o'yinda raqib bo'lib, dona

suramiz. Ustozimizning mehnatlari bois, shaxmat bo'yicha musobaqaning tuman bosqichida 1-o'rinni egallab, Qoraqalpog'iston Respublikasi bosqichida ishtirok etish

huquqini qo'lga kiritdik. Endilikda yuksak natijalarga erishish niyatidamiz, – deydi opa-singillar 9-sinf o'quvchisi Zaynab va 3-sinf o'quvchisi Xolida Otajonovalar.

Bu maktab o'quvchilarining faqat sportdagina yutuqlari bor ekan, deb xulosa qilmang. Nasib qilsa, amudaryolik zukko, dono va iqtidorli o'quvchilarning erishayotgan muvaffaqiyatlari haqida hali ko'p bor to'xtalamiz.

Ozoda TURSUNBOYEVA

BUYUK BOBOMIZ HAQIDA QIZIQARLI MA'LUMOTLAR

Turon zamini qadim-qadimdan iste'dodli farzandlari bilan olamga dong taratgan. Ular orasida buyuk bobokalonimiz Zahiriddin Muhammad Bobur timsoli beqiyosdir. Quyida sizlarga u bilan bog'liq bir qancha qiziqarli ma'lumotlarni ilindik.

Bobur juda kuchli va baquvvat inson bo'lgan. Manbalarda ikki yelkasida ikki odamni ko'tarib, qal'a devorlari ustida mashq qilgani aytiladi;

Bobur yo'lida uchragan har qanday daryoni suzib o'tar edi. U ikki marta Ganga daryosini ham suzib o'tgan;

Bobur Hindistonga 5 marta yurish qilgan. Beshinchi yurishi davomida Panipat jangida Ibrohim Lodini yengib, Hindistonni qo'lga kiritgan. 12 ming kishilik qo'shini bilan 100 000 askar va 1000 ta fildan iborat katta qo'shinni mag'lub etgani tarixiy manbalarda qayd etilgan;

«Ko'hi nur» olmosi, «Boburmoma»da tilga olingan, «Dunyodagi eng katta olmos», deya ta'riflanadigan javohir bo'lib uzoq yillar davomida Boburiy hukmdorlar tasarrufida bo'lgan. Nomi «tog'ning nuri» ma'nosini anglatuvchi tosh unga ega bo'lgan hukmdorning kuch-qudratining ramzi hisoblangan. Uning og'irligi 191.10 karat bo'lib, Mirzo Bobur uning bahosiga o'sha paytda dunyo aholisini ikki yarim kun boqish mumkinligini aytgan. Uni Humoyunga Ibrohim Lodi xonadoni vakillari shahzodadan shafqat ko'rgani bois sovg'a qilishgan.

Internet manbalari asosida
Sherali TOSHNIYOZOV tayyorladi

Boburmirzo G'ULOMOV,
Buxoro viloyati, Vobkent tumanidagi 23-umumta'lim maktabining 3-sinf o'quvchisi

Sayr

BO'SH O'TIRMAI, BOSH QOTIR!

«ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR MADHI» KRIPTOGRAMMASI

Kalit so'zlar:

- Shoh va shoir tavallud topgan maskan – 5, 6, 8, 2, 21, 4, 6.
- Boburning katta farzandi hukmdor – 22, 3, 10, 4, 11, 3, 6.
- O'rta asr sharqida birinchi tarixchi bo'lib yetishgan olim, Boburning qizi – 25, 3, 7, 9, 5, 8, 5, 6, 9, 15, 25, 2, 10.
- Bobur saroyida xizmat qilgan tarixchi – 24, 4, 6, 8, 5, 10, 2, 1.
- Bobur Mirzo qo'shinlari Dehli sultoni Ibrohim Lodi lashkarlari ustidan zafar quchgan jang bo'lib o'tgan shahar – 18, 5, 6, 2, 18, 5, 12.
- «Bobur» videofilimida bosh qahramonni gavdalandirgan atoqli san'atkor – 5, 9, 8, 3, 13, 3, 6, 8, 3, 19, 4, 14.
- Boburning vasiyatiga ko'ra maqbara o'rnatilgan shahar – 16, 4, 9, 3, 7.
- Shoh va shoir mahorat bilan asarlar yozgan nazmiy janr – 23, 5, 19, 5, 7.
- Besh misradan tuzilgan, bir necha banddan iborat she'riy janr – 10, 3, 24, 5, 10, 10, 5, 17.
- Shoir hikmatidan: «Shuhrat bilan yodlashni hakimlar – 2, 16, 16, 2, 6, 20, 2 umr demishlar».

Endi kalit so'zlari javoblari orqali shakldagi kriptogrammani hal eting. Bunda ulardan adiblar va ularning Zahiriddin Muhammad Boburni madhiy etib yozgan asarlarini bilib olasiz.

Tuzuvchi: Foziljon ORIPOV

